

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Udviklingen i Kosovo-provinsen i Forbundsrepublikken Jugoslavien (Kosovo) har medført, at hundredetusindvis af mennesker er fordrevet fra deres hjemegn. Udenrigsministeriet har oplyst, at der den 9. april 1999 skønnedes at være knap 800.000 fordrevne i Kosovo og i nærområderne hertil. Hertil kommer mere end 100.000 fordrevne i de europæiske lande. Af de knap 800.000 fordrevne i Kosovo og nærområderne hertil skønnes ca. 303.000 at opholde sig i Albanien, ca. 115.500 i Makedonien, ca. 60.000 i Montenegro og ca. 24.500 i Bosnien-Hercegovina. Det skønnes, at ca. 260.000 fordrevne fortsat opholder sig i selve Kosovo, og at ca. 30.000 opholder sig i det øvrige Serbien. Tallene for Kosovo og det øvrige Serbien har ikke kunnet bekræftes siden den 24. marts 1999.

Den humanitære situation i nabolandene har som følge af disse strømme af fordrevne mennesker udviklet sig dramatisk i den seneste tid. Det gælder navnlig for Albanien og Makedonien, som har modtaget de største antal fordrevne. Mange af de fordrevne er i en dårlig tilstand og har behov for lægehjælp og livsvigtig medicin, som ikke fås i områderne i den foreliggende situation.

På et møde den 4. april 1999 under fælles ledelse af NATO og EU-formandskabet var der generel enighed om, at der er behov for en øjeblikkelig og substantiel humanitær hjælpeindsats over for de fordrevne fra Kosovo, og at denne indsats skal bidrage til den generelle politiske målsætning for en løsning af Kosovo-konflikten, nemlig at de fordrevne skal kunne vende tilbage til Kosovo og leve i sikkerhed under international beskyttelse. UNHCR er udpeget som den ledende koordinator for de humanitære aktiviteter. NATO vil yde praktisk og logistisk støtte til indsatsen.

FN's flygtningehøjkommissær har på baggrund af den oven for beskrevne situation i nabolandene til Kosovo appelleret om, at nogle af de fordrevne fra Kosovo tilbydes midlertidig beskyttelse i andre lande, ind-

til forholdene i Kosovo tillader en tilbagevenden i sikkerhed og værdighed.

På et møde i Humanitarian Issues Working Group of the Peace Implementation Council (HIWG) i Genève den 6. april 1999 har flygtningehøjkommissæren i tilknytning til sin appel om midlertidig beskyttelse til fordrevne fra Kosovo endvidere udtalt, at den bedste løsning på Kosovo-konflikten er, at de fordrevne frivilligt kan vende tilbage til Kosovo, ligesom beskyttelse og hjælp i nærområderne er at foretrække. Humanitær evakuering af fordrevne er derfor et ekstraordinært skridt, som blandt andet forudsætter, at de pågældende fordrevne selv ønsker dette.

På et ekstraordinært Rådsmøde (Retlige og indre anliggender) den 7. april 1999 i Luxembourg udtalte EU-landene, at man vil være imødekommende over for en henvendelse fra UNHCR til de enkelte lande om at yde midlertidig beskyttelse til nogle af de fordrevne fra Kosovo.

Regeringen finder, at den humanitære katastrofe i Kosovo og i nærområderne hertil kræver en helt ekstraordinær hjælpeindsats fra det internationale samfund, således at de fordrevne kan vende tilbage til Kosovo og leve i sikkerhed under international beskyttelse. Med henblik på at opnå dette overordnede mål for en løsning af Kosovo-konflikten finder regeringen, at den humanitære hjælpeindsats i højest mulig grad skal målrettes mod nærområderne, hvor de fordrevne befinder sig. Herved undgås også, at det internationale samfund medvirker til gennemførelsen af den etniske udrensning, der foregår i Kosovo på nuværende tidspunkt.

Danmark har på den baggrund i år indtil den 6. april ydet 24 mill. kr. i humanitær bistand til ofrene for Kosovo-konflikten. Der er endvidere truffet beslutning om yderligere bistand på 180 mill. kr., som blandt andet vil blive ydet i form af flygtningelejre i Makedonien og Albanien.

Regeringen finder imidlertid, at der er tale om en så katastrofal humanitær situation i Kosovo og i nærområderne hertil, at der også er behov for, at andre lande kan aflaste de ramte nærområder ved at yde nogle af